

Toelichting op wijzigingen Financieel & Productioneel Protocol - 1 januari 2022

Algemeen

In het kader van het huidige beleidsplan (2021-2024) wordt gezocht naar een betere aansluiting van het cultuurbeleid op het mediabeleid. Het doel daarbij is het aanbod van onafhankelijke Nederlandse films, series en documentaires te behouden en te versterken tegen de achtergrond van een snel veranderende internationale markt. De concurrentie is de laatste jaren veel groter geworden en de zichtbaarheid van het Nederlandse culturele audiovisuele aanbod staat onder druk. Vanuit die optiek werkt het Fonds toe naar de versterking van onafhankelijke culturele producties die ook mede met een fondsbijdrage tot stand komen.

Een van de veranderingen in het financieringssysteem is de overheveling van de geormerkte OCW-bijdrage voor film van het CoBO naar het Fonds. De verhoging van het speelfilmbudget van het Filmfonds zal voor de komende twee jaar € 5 miljoen per jaar bedragen en vanaf 2024 jaarlijks € 6,3 miljoen. Hiermee krijgt het Filmfonds meer speelruimte om Nederlandse speelfilms van onafhankelijke producenten te ondersteunen, met – net als in de voorliggende jaren - een zo evenwichtig mogelijke verdeling tussen mainstream en arthouse/cross-overfilms. Daarbij verdwijnen aparte toeslagen en matchingbijdragen, maar is de basisbijdrage van het Fonds in de realisering zodanig dat het een sterke uitgangspositie betekent voor de producent voor verdere financiering.

Met het voortduren van de coronapandemie blijft het actuele COVID-19 Protocol AV Sector van en voor de Nederlandse film- en av-sector ons uitgangspunt. Steunmaatregelen ter dekking van meerkosten voor productie en distributie blijven dan ook van kracht. Zo ook de garantieregeling pandemie die zelfs verbreed wordt naar televisiedocumentaires en drama-, animatie- en documentaireseries van de publieke omroep.

Hoofdstukken 1 en 9 – Financieel & Productioneel Protocol

Bij producties met een beperkt budget komt het Fonds direct tot een besluit. Met ingang van 2022 wordt de budgetgrens verder verhoogd naar € 150.000.

Vanaf deze budgetgrens vindt de beoordeling van realiseringaanvragen en de besluitvorming in principe nog wel gefaseerd plaats; te weten een voornemen tot subsidieverlening, gevolgd door het daadwerkelijke besluit en uiteindelijk de totstandkoming van een uitvoeringsovereenkomst. Met deze gefaseerde beoordeling blijft de administratieve last in de beginfase beperkt en heeft een project de tijd om tot een vastere vorm te komen. Per fase wordt de financieel-zakelijke uitwerking en onderbouwing belangrijker zoals nu al het geval is.

Fase 2 is formeel nog steeds het moment waarop het definitieve bestuursbesluit genomen wordt. Het is dan belangrijk om dat extra te benadrukken. Daarnaast is de behoefte groot om tussentijds een duidelijk moment van afstemming te hebben met het Fonds over de koers van de film, de creatieve en productionele uitdagingen en de financiële haalbaarheid. Fase 2 is nu duidelijker geherdefinieerd, ook ten opzichte van de andere fasen. Dat betekent dat 9 maanden na het voornemen dit moment van verdere onderbouwing, afstemming en besluitvorming meer nadruk krijgt. Om de aanvrager vervolgens ook meer ruimte te geven voor de slotfase van financiering wordt deze termijn verruimd van 12 naar 15 maanden na het oorspronkelijke voornemen.

Ook de gefaseerde aanpak rond marketing en distributie komt nadrukkelijker in het Financieel & Productioneel Protocol aan de orde. Zoals nu al vastgelegd gaat het in Fase 1 nog vooral om de visie op de uitbreng en wordt de marketing en distributiestrategie in Fase 2 verder uitgewerkt. In Fase 3 zijn de afspraken rond distributie nader uitgewerkt maar zal ten tijde van de werkkopie het marketing- en distributieplan pas definitief moeten zijn.

Verder zijn nog wat tekstuele verduidelijking doorgevoerd. Bijvoorbeeld rond de betaalbaarstelling van fondsbijdragen maar veranderen die artikelen inhoudelijk niet of nauwelijks.

Hoofdstuk 2 – Richtbedragen

Naast wat kleine tekstuele veranderingen zijn de eerder gecommuniceerde veranderingen rond de realisering van speelfilm de grootste verandering.

Het Filmfonds heeft per 1 januari 2022 een ruimer budget beschikbaar voor zijn selectieve bijdragen aan Nederlandse speelfilmproducties. Hierbij blijft het zwaartepunt liggen op kwaliteitsfilms uit alle genres in zowel het publieksentertainment als de filmkunst. Met deze additionele middelen stelt het Filmfonds over de gehele linie hogere bijdragen voor onafhankelijke filmproducties beschikbaar:

Reguliere speelfilms (gemiddeld 12 op jaarbasis)

Fondsbijdrage: max. € 750.000 (bij productiebudget tot € 1,5 miljoen) en max. € 1.000.000 (bij productiebudget vanaf € 1,5 miljoen) per speelfilm. Selectieve bijdragen voor Nederlandse films die niet alleen inhoudelijk en zakelijk overtuigen, maar ook hun beoogde publiek weten te bereiken.

Low Budget films (gemiddeld 4 op jaarbasis)

Fondsbijdrage: max. € 450.000 per speelfilm. Films die door hun urgentie buiten de geijkte paden en kaders van speelfilmfinanciering gerealiseerd moeten worden kunnen gebruik maken van deze regeling. Snelheid in financiering, ontwikkeling en realisering staan hierbij voorop.

Speelfilms nieuw regietalent (gemiddeld 2 op jaarbasis)

Fondsbijdrage: max. € 850.000 per speelfilm. Vanuit het veld is er een sterke behoefte om Nederlands talent een kans te geven zich te ontwikkelen als filmprofessional. Daarom ondersteunt deze regeling, voorheen bekend als De Oversteek, beginnende regisseurs die hun eerste artistieke speelfilmproject willen realiseren. Aanvullend worden zij daarin begeleid via een tailormade ontwikkeltraject.

Speelfilms met hoog ambitieniveau (gemiddeld 4 op jaarbasis)

Fondsbijdrage: max. € 1.800.000 per speelfilm (bij productiebudget vanaf € 3 miljoen). Selectieve bijdragen voor ambitieuze en onderscheidende speelfilms van hoge cinematografische kwaliteit voor een breed publiek, voorheen Telescoop en Dutch Cross Over.

De bovenstaande bijdragen zijn inclusief de geormerkte bedragen voor *sales deliveries* ten behoeve van internationale verkoop, *audiodescriptie en ondertiteling* om de film via verschillende platforms toegankelijk te maken voor visueel en auditief gehandicapten en de kosten voor *marketing en promotie*.

Met de verhoging van de fondsbijdragen zal het Filmfonds dus over de gehele linie kiezen voor een met hogere fondsbijdrage gefinancierde onafhankelijke filmproducties. Dat kunnen uitzonderlijke films zijn met een bescheiden productiebudget met beperkte investeringen vanuit de markt, of juist films met een hoger productiebudget en ambitieniveau, die vanuit de onafhankelijkheid van de productie alleen met een hoge fondsbijdrage hun doel weten te bereiken omdat ook hier de investeringen vanuit de markt niet afdoende zijn. Vanuit de noodzaak tot subsidieverlening kan voor films onder de 2 miljoen euro het percentage staatsteun oplopen tot 75% inclusief een eventuele bijdrage vanuit de Incentive. Bij een grensverleggende artistieke film, zoals in het kader van de Low Budget filmregeling kan het percentage zelfs nog hoger uitkomen. Voor alle overige films is er ook voldoende ruimte voor fondssteun bijv. op basis van een beperkt taalgebied voor zover het investeringen vanuit de markt niet verdringt. Wordt het staatsteunniveau binnen deze mogelijkheden alsnog overschreden, bijvoorbeeld door verlaging van het productiebudget dan zal de selectieve bijdrage in het uiterste geval bijgesteld worden. Bij

het merendeel van de projecten zal dit echter geen rol spelen en zal het bij de beoordeling toegepaste kader stand houden.

Een selectieve projectaanvraag voor realisering die, ongeacht of deze ter beoordeling is voorgelegd aan een filmconsulent of adviescommissie, tweemaal eerder is afgewezen wordt niet meer in behandeling genomen. Voor de regeling Cinescoop wordt een uitzondering gemaakt. Hier mag een aanvraag een derde keer worden ingediend, omdat de druk op deze middelen heel hoog zal zijn en slechts een beperkt aantal projecten geselecteerd kan worden. Dat geldt ook voor het samenwerkingsproject met VAF.

In het kader van de structurele samenwerking met het VAF vervallen de eerdere aanvraagmogelijkheden voor een verhoogde (VAF Plus) bijdrage, zo ook een aparte aanvraagmogelijkheid voor lange animatiefilms. Lange animatiefilms kunnen gebruik maken van de reguliere minoritaire aanvraagmogelijkheden.

Voor de realiseringsbijdrage aan lange documentaires vervalt het onderscheid met debuutfilms.

Steunmaatregelen (COVID 19)

Garantieregeling pandemie 2022:

Ingegeven door de aanhoudende impact van het coronavirus en de urgente situatie in de film en av-sector verbreedt het Filmfonds met ingang van 1 januari 2022 de huidige garantieregeling voor film naar televisiedocumentaires en drama-, animatie- en documentaireseries van onafhankelijke producenten voor de publieke omroep, ook als deze verder zonder steun van het Filmfonds tot stand komen.

Met de Garantieregeling Pandemie 2022 wordt onafhankelijke producenten financiële zekerheid geboden om onverzekerbare kosten die ontstaan door de coronapandemie te kunnen dekken. Dit kan gaan om bijvoorbeeld de gevolgen van beperkende coronaregelgeving vanuit de overheid of uitval van regisseur, essentiële crew- of castleden of hoofdpersonen als gevolg van de pandemie. Met ingang van 2022 vallen niet alleen de door het Filmfonds gesteunde films en series onder de garantieregeling, maar ook, als eerste vervolgstap, documentaires en dramaproducties van de publieke omroep. Daarbij zal van door fondsen gesteunde producties tot 150.000 euro geen afdracht worden gevraagd, zodat deze automatisch toegang hebben tot de garantieregeling. Tegelijkertijd continueert het Filmfonds in 2022 de Steunmaatregel Productie, die bedoeld is om veilige werkomstandigheden op de filmset te creëren.

Het Filmfonds is op 1 juli 2020 gestart met de garantieregeling om de (her)start van gesubsidieerde producties na de eerste lockdown in de COVID-19 crisis mogelijk te maken. Inmiddels is deze steunmaatregel essentieel gebleken voor tal van producties en uitgegroeid tot een doorlopende regeling o.a. op basis van afdrachten vanuit de sector zelf. Naar verwachting zal een substantieel aantal producties van bovengenoemde maatregelen gebruik kunnen maken.

Om voor alle audiovisuele producties tot een samenhangend en revolverend systeem van garanties te komen, werkt het Filmfonds ook nauw samen met de sectorbrede Werkgroep Garantieregeling Pandemie Audiovisuele Sector. Momenteel worden de mogelijkheden verkend voor het verder verbreden in het eerste kwartaal van 2022 en de benodigde aanvullende financiering hiervoor.

Steunmaatregel Productie 2021:

Met de aanhoudende coronacrisis is het van belang dat de noodzakelijke meerkosten van producties die door het Filmfonds in de realisering zijn gesteund, in belangrijke mate opgevangen worden en de werkomstandigheden op de filmset zo optimaal mogelijk, binnen de kaders van het COVID-19 Protocol AV Sector, onder toezicht plaatsvinden. Het Filmfonds zet daarom de steunmaatregelen productie in het eerste kwartaal van 2022 voort.

Afhankelijk van de productie en de fase waarin deze zich bevindt zullen de meerkosten in de (pre-/post-) productie sterk uiteenlopen. Het Filmfonds zal dan ook per productie een scherpe afweging maken in welke mate een extra fondsbijdrage binnen de beschikbare middelen gedaan kan worden. Ook houdt het Filmfonds rekening met de omvang en complexiteit van de productie en – indien van toepassing – de mate waarin deze internationaal gecoproduceerd wordt.

Belangrijke veranderingen per 2022 zijn dat filmproducties met een productiebudget tot € 150.000 kunnen – indien de coronamaatregelen voor de productie goed onderbouwd worden – een extra post onvoorzien voor corona gerelateerde meerkosten aanvragen. Voor filmproducties en high-end series met een hoger productiebudget handhaven we de werkwijze met een specificatie op budgetposten. Aangezien het Filmfonds de meerkosten geheel subsidieert zijn deze vanaf 1 januari 2022 niet ook nog kwalificerend voor de Netherlands Film Production Incentive.

Steunmaatregelen Distributie: Extra bijdrage hernieuwde bioscoopuitbreng

Vanwege de aangescherpte COVID-maatregelen, die sinds 28 november 2021 van kracht zijn, moeten de filmtheaters en bioscopen hun deuren dagelijks vanaf 17.00 uur sluiten. Daarom is de Distributiesteunmaatregel voor een extra bijdrage in verband met de hernieuwde bioscoopuitbreng opnieuw van kracht. Deze maatregel heeft betrekking op Nederlandse speelfilms, lange animatiefilms en documentaires (majoritaire filmproducties) die met een reguliere realiserings- of afwerkingsbijdrage dan wel Incentivebijdrage van het Fonds tot stand zijn gekomen, en die in hun uitbreng hinder hebben ondervonden van deze gedeeltelijke lockdown vanwege de COVID-19 crisis.

Hoofdstuk 3 - Recoupment

Met de overheveling van OCW filmmiddelen wordt niet alleen het financieringsaandeel van het Fonds verhoogd, maar wordt de daaraan gekoppelde recoupmentpositie ook versterkt. Voor toekomstige subsidietoekenningen vervalt de bestaande recoupmentpositie van het CoBO en zijn de licentiebijdragen van omroepen uitsluitend nog gericht op de verwerving van rechten.

Een versterkte terugbetalingspositie van het Filmfonds biedt producenten als cultureel ondernemers meer mogelijkheden om niet alleen een scherpere onderhandelingspositie te verwerven, maar vervolgens ook om fondsbijdragen revolverend voor de ontwikkeling of realisering van een nieuwe filmproductie in te zetten dan wel de afspraken met rechthebbenden (producent, regisseur en scenarist) en investeerders na te komen.

Hoofdstuk 8 – Internationale Filmfestivals

Tenslotte is de festivallijst voor vrije filmproducties in de categorie lange documentaire (majoritaire filmproductie) die een aanvraag kunnen doen voor een beperkte afwerkingsbijdrage uitgebreid.